

Vitt på vitt: att födas på isen.

≈ **Klimatförändringen** hotar Östersjön på många olika sätt och kommer säkert ytterligare att förvärra eutrofieringen. Under milda och regniga vintrar sköljs stora mängder näringsämnen ut från de snöfria åkarna. Sötvattnet, som tidigare lagrades i snö och is under vintern, rinner nu rakt ner i havet hela året om. Östersjöbäckenet fylls av sötvatten och de saltvattenspulser som då och då tränger in genom de danska sunden kommer inte längre åt att fritt rulla in i Östersjön.

Ur sälarnas synvinkel är också uppvärmningen i sig en faktor att räkna med. Vikaren med sitt arktiska ursprung är i mycket hög grad beroende av kalla vintrar med skruvis och djupa snödrivor. Vikarhonan föder sin unge ute på isen i en snögrotta som skyd-

dar den lilla kuten mot både vårvinterns stränga väder och allestädes lurande rovdjur. Själv försvarar hon inte ungen. En kut som ligger oskyddad ute på isen har därför små chanser att överleva.

Gråsälarnas kutar föds traditionellt ute i drivisbältet. Under milda, isfria vintrar flockar sig gråsälshonorna i stället på ytterskärgårdens sälbådor för att föda. Under sådana förhållanden ökar risken för att smittsamma infektionssjukdomar sprider sig bland honor och ungar med hög dödlighet som resultat. Kutarna som kavar fram över bådorna kan också rulla ner i skrevor och bergsprickor där de fastnar och långsamt svälter ihjäl. Stress på grund av de övertäta flockarna leder också till konflikter som kan göra att kutarna skiljs från sina mödrar alldeles för tidigt.

Den milda, isfria vinterns tufsiga kutar – klimatförändringens ansikten.